

---

belijdenis af van hun geloof bij ds. Dosker in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Zwolle. In 1873 nam Henry's vader een beroep aan naar de Second Reformed Church in Grand Rapids. De achttienjarige zoon ging mee en in april van dat jaar vertrok het gezin Dosker naar de Verenigde Staten.

Het is niet geheel duidelijk waarom Dosker emigreerde. De officiële gegevens van de Nederlandse overheid vermelden economische verbetering als motief voor het vertrek. De familie Dosker leefde niet in de welstand, die de familie Bavinck kende, maar het is toch aanneemelijk dat er ook andere redenen voor emigratie bestonden. Het is zeer wel mogelijk dat de sfeer binnen zijn kerkgenootschap ds. Dosker niet beviel. Hij merkte in elk geval een spanning op in de Christelijke Gereformeerde Kerk: een deel van de leden beschouwde de Hervormde Kerk als een 'valse kerk' in de zin van de Nederlandse Geloofsbelijdenis en waren opgelucht het verband daarmee te hebben verbroken. Andere afgescheidenen gingen niet zo ver en meenden alleen dat de Hervormde Kerk in verval was. Deze toestand was de reden van hun gedwongen vertrek uit die kerk geweest, maar ze vergaten haar niet en verlangden er eens naar terug te keren. Zo ook Dosker. Hij wenste als predikant niet in de marge van de samenleving te opereren. Hij streefde naar een maatschappelijk functionerend christendom, dat een plaats had in het centrum van het nationale leven. Zo dacht zijn collega Van Raalte er ook over, die reeds in 1846 was geëmigreerd. Deze had eens gezegd, dat hij het diep betreunde dat hij niet, zoals zijn vader een leven lang had gedaan, van hervormde kansels mocht preken. Dosker deelde dit gevoel, maar voorzag dat de afgescheidenen een geïsoleerde minderheid zouden blijven en besloot wellicht mede daarom tot emigratie naar een samenleving, waar de kerk het middelpunt van het leven vormde. Dosker was geen strijd bare figuur, die het volhield jarenlang tegen de marginaliserende tendens in zijn kerkgenootschap te vechten, of zijn positie binnen de natie vanuit een afgezonderde positie zou veroveren. Hij was mild en vermeed als plooi baar mens confrontaties. Deze karakter trek ver toonde zich later ook in het leven van zijn zoon Henry.

Daar komt nog bij, dat de Doskers van oorsprong geen Nederlanders waren. De familie had zich eerst rond 1800 hier gevestigd. Er waren dus geen oude banden met Nederland. Dosker had al iets van de emigrant in zich, zodat het hem niet al te moeilijk viel zijn Nederlandse identiteit af te leggen en zich te gewennen aan het bestaan als Amerikaan. Ds. Dosker preekte bijvoorbeeld al snel na 1873 in het Engels en had de naam deze taal uitstekend te beheersen. De familie trok niet naar de Verenigde Staten om Nederlander te blijven, maar